

Magazyn turystyczny / Turistický magazín

ZDARMA
GRATIS

OPEN

Czechia

www.openczechia.eu

Rocznik 6 / Ročník 6 | Marzec-Czerwiec / Marec-Jún 2016

Poznajcie krásky Česka Poznaj piękno Czech!

etap 2. Srebrna sciezka

Gotycki Zamek - siedziba muzeum

etap 1. Srebrne miasto

etap 2. Srebrna sciezka

Sviato Srebra w Kutnej Horze

Przyjdziecie a zwiedzajcie Czeskie Muzeum Srebra w Kutnej Horze, Krolewskim Gorniczym miescie ze wspaniala historia.

- etap 1 - Srebrne miasto: historia miasta, zycie codzienne szlachty, monety
- etap 2 - Srebrna sciezka: Zwiedzanie Sredniowiecznych kopalni
- XXV. Swiato Srebra w Kutnej Horze 25. - 26. 6. 2016

Czeskie muzeum Srebra, Barborska 28, Kutna Hora, Stredocesky Kraj, Czechy. Wiecej informacji na www.cms-kh.cz, rezerwacje na stronach internetowych i przez e-mail reservations@cms-kh.cz

Drodzy czytelnicy,
wydaje się, że w dzisiejszych, szybkich czasach, nie tylko ludzie wiecznie się gdzieś śpieszą, ale kroku stara się dotrzymać nawet sama przyroda. Podczas gdy przy pojemnikach na śmieci leżą jeszcze ostatnie

szkielety choinek, w ogródkach przebijają się pierwsze pąki przebiśniegów, rozkwitają drzewa a ptaki śpiewem zapraszają do spacerów na łonie natury. Do wycieczek już tradycyjnie chcemy zachęcić i my, za pośrednictwem naszego magazynu – nie gdzie indziej, niż do siebie, do Czech. Zapraszamy na święta Wielkanocne, obchody urodzin Karola IV i degustacje regionalnych specjałów. Na deszczowe kwietniowe dni przygotowaliśmy zaproszenia na zamki, do pałaców, zabytków sakralnych lub do jaskiń. To nie wybór jest istotny, ale życzenia spędzenia przyjemnych chwil i pięknych doznań.

Jana Stránská, Redaktor Odpowiedzialna

Milí čitatelia,

zdá sa, že v dnešnej uponáhľanej dobe už to nie sú len ľudia, ktorí večne niekam bežia, ale pridala sa k nim i sama príroda. Kým pri kontajneroch na odpady ešte ležia posledné torzá vianočných stromčekov, na záhonoch v záhradkách vystrkujú svoje púčiky prvé snežienky, rozkvitajú stromy a vtáci svojim spevom lákajú ku výletom do prírody. A k výletom u nás v Česku, Vás chceme prostredníctvom nášho Magazínu, už tradične nalákať i my. Tešiť sa môžete na veľkonočné slávnosti, oslavy k výročiu narodenia Karola IV. i ochutnávky regionálnych kulinárskych špecialít. Na daždivé aprílové dni máme pripravené pozvánky na hrady, zámky a cirkevné pamiatky, inšpiratívna môže byť i návšteva niektorej českej jaskyne. Nech si už vyberiete čokoľvek, prajeme Vám pohodové chvíle a krásne zážitky z vašich jarných výletov po Česku.

Jana Stránská, zodpovedná redaktorka

Klasztor na Strahovie
6

Kam na výlet s Lubou Skořepovou
3

Jaskinie w pograniczu
8

Velká noc na Valašsku
3

Zwiedzanie wybranych czeskich grodów i zamków
10

Mucha Museum
7

Ścieżka w obłokach Dolnej Morawy
12

Hrad Český Šternberk
7

Třebíč
14

Splnené sny navzdory osudu
9

Jeseník, miasto w sercu natury
15

Rok 2016 je rokom Karola IV.
11

Nový Jičín – miasto kapeluszy
16

Múzeum Olomouckých tvarůžkov
15

1. 3. 2016

1. 3. 2016

26. 2. 2016

Również publikujemy:
Vydávame tiež:

OPEN Czechia

magazyn turystyczny/turistický magazín

Marzec–Czerwiec 2016/Marec–Jún 2016

wydaje/wydáva: KAM po Česku

zarejestrowany/registerované: MK ČR E 19800, ISSN 1804-6304

adres/adresa: Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3

tel.: +420 222 944 816-7, +420 602 223 279

e-mail: redakce@kamposcesku.cz

www.openczechia.cz

www.kamposcesku.cz

redaktor naczelny/šéfredaktor: Luďek Sládek (ludek@kamposcesku.cz)

odpovedzialny/redaktor/zodpovedny redaktor: Jana Stránská

(stranska@kamposcesku.cz)

redakcja/redakcia: Lucie Sládková (sladkova@kamposcesku.cz)

Marie Kulinkovská (kulinkovska@kamposcesku.cz)

Marcela Kohoutová (kohoutova@kamposcesku.cz)

Jana Siglová (siglova@kamposcesku.cz)

Jaromír Kohout (kohout@kamposcesku.cz)

Zdena Kubátová (kubatova@kamposcesku.cz)

Alice Braborcova (braborcova@kamposcesku.cz)

ogłoszenia/inzerция: redakce@kamposcesku.cz

tlumaczenia/preklady:

Jazykový Institut Praha, s.r.o. (PL); Tatiana Čabáková (SK)

projekt graficzny i opracowanie/

grafický návrh a spracovanie: Luďek Dolejší

web: Jakub Novák

druk/tlač: Akontext, spol. s r. o.

zdjęcie na stronie tytułowej/fotografia na titulnej stránke:

© Relax & sport resort Dolní Morava

Przyjmując dzieło do opublikowania wydawca nabywa prawa do rozpowszechniania w postaci drukowanej i elektronicznej. Za publikację ogłoszeń i artykułów PR odpowiedzialność ponosi zleceniodawca, za zmiany w programie odpowiedzialność ponosi organizator. Przedruk i wszelkiego rodzaju rozpowszechnianie jest możliwe tylko za zgodą wydawcy.

Prijatím diela k uverejneniu dostáva vydavateľ práva k jeho šíreniu v tlačenej i elektronickej podobe. Za zverejnenie inzercie a PR článkov zodpovedá zadávateľ, za zmenu programu zodpovedá organizátor akcie. Pretlač a akékoľvek šírenie je povolené len so súhlasom vydavateľa.

Przepowiednie pogodowe

Marzec:

Za zapiecek wleziem
Słońce marcowe ma krótkie ręce

Kwiecień:

Ciepły deszcz w kwietniu, ciepłe dni
w październiku

Kwietniowe burze głoszą dobre lato

Maj

Chłodny maj – w stodole raj.
W maju, aby mu kij pasterski nie uschnął.

Czerwiec

Chłodny czerwiec – rolnik wzrusza ramionami.
Gdy w czerwcu mokro bywa, mało zboża bywa.

foto © Prácheňské muzeum Písek

Dokąd udać się na wycieczkę z Janem Hrušínským

Jan Hrušínský urodził się 9 czerwca 1955 roku w Pradze. Po ukończeniu Konserwatorium w Pradze rozpoczął angaż w Činoherním studiu (Studiu Dramatycznym) w Ústí nad Labem, gdzie został do 1984 roku. Następnie grał w praskim Realistickém divadle (Teatrze Realistycznym), w Teatrze Na Zábřadlí (Na Poręczy) czy w Teatrze ABC. W 2002 roku założył zespół teatralny Jana Hrušínského

a w 2004 roku Teatr Na Jezerce w Pradze. Był obsadzany w wielu rolach filmowych i telewizyjnych, ale większość czasu poświęca przede wszystkim Teatrowi Na Jezerce.

Dokąd chciałby Pan zaprosić na wycieczkę naszych czytelników?

Na pewno zaprosiłbym wszystkich do Czech Południowych, które kocham i od dzieciństwa są moim drugim domem. Tam poznali się moi rodzice, a dawno temu Czechy Południowe były głównym obszarem działalności artystycznej mojej babci i zespołu teatralnego moich przodków. O charakterze krajobrazu Czech Południowych, bogatej historii i życzliwych mieszkańcach, nie trzeba mówić zbyt wiele. A gdybym miał polecić wszystkim, które miasto warto odwiedzić, byłaby to trudna decyzja. Trzeboń, Jindřichów Hradec, Czeski Krumlov czy Budziejowice, Tabor czy Písek? To piękne miejsca z niesamowitymi zabytkami i wspaniałymi krajobrazami. Dzięki aksamitnej rewolucji i upadku komunizmu czeskie miasta rozkwitły, i pomimo tego, że często jesteśmy niezadowoleni z wielu rzeczy, może trochę zapominamy, jak nasz kraj był podupadły i jak wyglądał przed 1989 rokiem.

Dziękuję za rozmowę,
Marcela Kohoutová

foto © Ivan Kahoun, archiv Divadla Na Jezerce

Wielkanoc na Włoszczyźnie

Uroczysty charakter Wielkanocy wynika z jej centralnej pozycji w ramach wiosennego cyklu obrzędowego. Ten wiązał się z pradawnym świętem pierwszej wiosennej pełni księżyca, która w wielu kulturach jest związana z obchodami nadejścia wiosny i z rozpoczęciem nowego roku gospodarczego.

O długości obchodzenia Wielkanocy świadczy jej związek z astronomicznym cyklem księżycowym, dlatego jest to dla nas święto ruchome. Sobór w Nicei zakończony w 325 roku zdecydował, że obecnie Wielkanoc jest obchodzona w pierwszą niedzielę po pełni księżyca następującej po równonocy wiosennej. Jej znaczenie jako najważniejszego chrześcijańskiego święta potwierdza fakt, że Wielkanocne Solemnias Solemnitatum Kościoła katolickiego obchodzi przez cały tydzień.

Obrzędy kościelne bezwarunkowo odzwierciedliły się w kulturze ludowej. W większości przypadków jednak nawiązywały do starszych świąt ludowych, które następnie wykorzystano na potrzeby chrześcijańskiego Boga. Święto połączono w tym przypadku z przypomnieniem ukrzyżowania i zmartwychwstania Jezusa, co w liturgii zostało podkreślone długimi przygotowaniem w postaci czterdziestu dni Wielkiego Postu od Środy Popielcowej do Wielkiej Niedzieli. Okres postu odznaczał się przestrzeganiem zwyczajów opartych na symbolice biblijnej, często zróżnicowanych na obszarach wiejskich. Ograniczenie nie dotyczyło tylko spożywania dań mięsnych i okraszanych, ale też zabaw tanecznych, wesel i innych ziemskich przyjemności. Wielkanocą rozpoczynała się prawdziwa wiosna, z którą rozpoczynał się nowy rok gospodarczy. Dlatego związane z nią wiele ludowych prognoz pogody. Na zakończenie warto zacytować, chociaż jedno z powiedzeń: „Jeśli pada w Wielki Piątek, będzie spragniony, suchy rok.”

foto © Valašské muzeum v přírodě

VALAŠSKÉ MUZEUM V PŘÍRODĚ
V ROŽNOVÉ POD RADHOŠTĚM
NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKA

Kam na výlet s Lubou Skořepovou

Luba Skořepová sa narodila 21. septembra 1923 v Náchode. Jej otec bol uznávaným majiteľom pily. Jej pôvodné krstné meno, ktoré jej dali rodičia, je Libuše, ale aj oni jej hovorili skrátene Lubo či Ljubo. Detstvo prežila u babky pod Krkonošami. Doma ju vychovávali veľmi prísne a rodičia by ju najradšej videli študovať medicínu. Ju však vábilo herectvo, ktoré si nedala vyhovoriť, takže jej herecká dráha bola vyzdoraná. V roku 1944 ukončila štúdium herectva na Pražskom konzervatóriu. Prvý angažmán dostala v roku 1945 v súbore J. Honzla v Štúdiu Národného divadla. Privedol ju tam jej kamarát a neskôr manžel Josef Pehr. Od roku 1948 získala stály angažmán v činohre Národného divadla, kde do konca svojej kariéry vytvorila viac ako šesťdesiat nezabudnuteľných rolí. I keď vlani oslávila neuveriteľné deväťdesiate druhé narodeniny, jej neúfňajúcu energiu a vitalitu by jej mohli závidieť aj o generáciu mladšie dámy.

A kde to má v Česku najradšej?

Luba Skořepová: „Ja to mám veľmi rada v Jizerských horách, kde mám svoju chalúpku. Pre mňa je na Jizerských horách najkrajšia rieka Jizera, pretože je tajomná a má v sebe všeli-

jaké farby. Však už tam, do tých milovaných hôr, jazdím viac ako štyridsať rokov, takže je to skutočne moja srdcová záležitosť.“

Marcela Kohoutová

Pranostiky

Marec:

Za pec vlezíme.

Marcové slnko má krátke ruky.

Apríl:

Teplé dažde v apríli, teplé dni v októbri.

Búrky v apríli zvestujú dobré leto.

Máj

Studený máj – v stodole raj.

V máji, aby ani pastierova palica neoschla.

Jún

Jún studený – sedliak krčí ramenami.

Ak jún mokrý býva, obilie potom málo rodieva.

Veľká noc na Valašsku

Slávnostný ráz Veľkej noci vyplýva z ich ústredného postavenia v rámci jarného obradného cyklu. Prináležali ku prastarým sviatkom prvého jarného splnu, ktorý je v mnohých kultúrach spojený s oslavou príchodu jari a so zahájením nového hospodárskeho roku.

Vek Veľkej noci dosvedčuje ich prepojenie s astronomickým lunárnym cyklom a sú tak pre nás sviatkom pohyblivým. Nikajský koncil v roku 325 rozhodol, že dnes sa slávi prvú nedeľu po splne, ktorý nasleduje po jarnej rovnodennosti. Ich význam ako najdôležitejšieho sviatku kresťanského náboženstva potvrdzuje skutočnosť, že veľkonočné solemnia solemnitatum slávi katolícka cirkev po celý týždeň.

Cirkevné obrady sa nutne odrazili aj v prostredí ľudovej kultúry. Vo väčšine prípadov však nadväzovali na už staršie ľudové slávnosti, ktoré následne využili vo svoj prospech k ucteniu kresťanského

Boha. Sviatok, tu spojený s pripomienkou Ježišovo ukrižovania a vzkriesenia, je liturgicky zdôraznený dlhou prípravou v podobe štyridsaťdňového pôstu od Popolcovej stredy do Božieho hodu veľkonočného. Pôstne obdobie sa vyznačovalo dodržiavaním pravidiel vychádzajúcich z cirkevných predpisov, na vidieku často rôzne obmieňaných. Obmedzenia sa netýkali iba známych mäsitých a mastených pokrmov, ale i tanečných zábav, svaďieb a iných svetských pôžitkov.

Veľkonočnými sviatkami začala skutočná jar, s ktorou sa zahájil nový hospodársky rok. Aj preto sa k týmto sviatkom viaže celý rad pranostiek. Za všetky aspoň jednu na záver: Ak prší na Veľký piatok, bude smädný suchý rok.

16 czerwca 1471 roku (545 lat)
Władysław II Jagiellończyk (1456-1516) stał się królem Czech. Przybył z Polski, ale wywodził się z litewskiej dynastii wielkksiążęcej i polskiego królewskiego rodu Jagiellonów. Bywa oceniany jako jeden z najsłabszych czeskich władców, ponieważ jego rządy doprowadziły do dużego upadku wpływów władzy królewskiej. U wielmożów zyskał przydomek „Król bene”.

30 maja 1721 roku (295 lat)
Jan Nepomucen został błogosławiony w Rzymie, a jego szczątki były od tego momentu publicznie eksponowane w katedrze św. Wita w Pradze. W 1719 roku otwarto jego grób w katedrze i znaleziono w nim (rzekomo) nienaruszony język. W całym kraju odprawiono dosłownie setki tysięcy mszy świętych.

marzec 1781 roku (235 lat)
Po rozpoczęciu rządów przez Józefa II skasowano **zależność krajowych klasztorów** od zagranicznych reguł i zakazano wzajemnych kontaktów. Zakazano wybierania cudzoziemców jako przełożonych. Stopniowo miały być skasowane klasztory, które nie zajmowały się nauczaniem, nie rozkrzewiały nauki czy nie opiekowały się chorymi.

1791 rok (225 lat)
W latach 1791–1938 główna sala biblioteki Klementinum – dawny refektarz jezuitów służył na okolicznościowe wystawy. To tutaj w 1791 roku odbyła się **pierwsza wystawa przemysłowa w Europie**, powtarzana jeszcze w latach 1829 i 1831.

19 marca 1896 roku (120 lat)
Uruchomiono **pierwszą zelektryfikowaną linię tramwajową w Pradze** z Karlína do Vysočan. Starszą linię elektryczną miało tylko miasto Teplice (1895), następnie dołączyły miejscowości Most i Liberec (1897), Ołomuniec (1898), Ústí nad Labem i Pilzno (1899), Jablonec nad Nisou, Brno (1900).

Fraga – Praga lub Pytanie? (1050 lat)

Minęło 1050 lat, od czasów, gdy do Pragi zawitał posługujący się językiem arabskim żydowski kupiec i podróżnik, pochodzący z Tortosy w Katalonii, Ibrahim ibn Jakub al Isrā'īlī at-Turtūšī. Po studiach osiadł w Kordobie, z której tutejszy kalif, prawdopodobnie Al-Hakam II, wysłał go do cesarza Ottona i do książąt słowiańskich. Jego podróż miała prawdopodobnie charakter dyplomatyczny, być może handlowy, ale nie wyklucza się też działalności zwiadowczej. Pewne jest, że w czasie swojej podróży odwiedził również Pragę, o której napisał jak dotąd najstarszą pisemną relację.

Z Bordeaux dopłynął statkiem do Obodrytów (grupa plemion Słowian połabskich), gdzie odwiedził Nakona i jego twierdzę (obecnie Mecklenburg). W Magdeburgu odwiedził cesarza Ottona

a następnie udał się do Pragi księcia Bolesława I. Do domu wracał przez Welehrad, Ołomuniec i Kraków, gdzie opuścił terytorium kontrolowane przez Bolesława. Po powrocie do Kordoby spisał relacje z podróży. Pomi-

Widok Pragi 1493 rok, Kronika Świata

mo tego, że oryginał dzieła Ibrahima nie dochował się do naszych czasów, w latach 70-tych, XIX wieku w Stambule odnaleziono rękopis „Księgę dróg i królestw” (Kitāb al-Masālik wa'l-Mamālik) arabskiego geografa i historyka

z Andaluzji Abu Ubaida al-Bakriego (†1094), który dosłownie zapożyczył jego opis. Mimo, że Ibrahim pozostawił po sobie niezwykle świadectwo, to jego obraz, przede wszystkim warunków ekonomicznych i społecznych Czech oraz Pragi jest nieco przesadzony. Niewyjaśniona pozostaje do dziś nazwa Praga, którą Ibrahim nazywał Fraga, w tłumaczeniu z niemieckiego Frage oznacza tyle co pytanie. Luděk Sládek

Czołem (135 lat)

To jedno z czeskich powitań brzmiało podczas kwesty na budowę Teatru Narodowego. Obiektu, który po raz pierwszy został otwarty społeczeństwu z okazji wizyty księcia, następcy tronu Rudolfa w dniu 11.06.1881 roku, wzniesionego jednak z dążeń czeskiego narodu do niepodległości i tożsamości narodowej.

Pomysł wybudowania stałej siedziby czeskiego teatru powstał na spotkaniu budzicieli narodowych w 1844 roku z Františkem Palackým na czele, który 29 stycznia 1845 roku złożył wniosek do komitetu stanowego czeskiego sejmu. Przywilej (z łaciny privilegium), został udzielony w kwietniu tego samego roku, ale dopiero po sześciu latach Zespół ds. powołania czeskiego teatru narodowego wydał deklarację w sprawie rozpoczęcia zbiórek społecznych. Rok później została zakupiona parcela dawnej przechowalni soli (28 arów), na nabrzeżu Wełtawy. Lata absolutyzmu Bacha wstrzymały przygotowanie bu-

dowy, dlatego podjęto decyzję o wybudowaniu Tymczasowego Teatru, którego autorem był Ignacy Ulmann, a którego budynek stał się później częścią Teatru Narodowego. W 1865 roku do zarządu Zespołu dostali się młodzi postępowi zwolennicy budowy (m.in. Jan Neruda, Vítězslav Hálek, Karel Sladkovský), którzy zaprosili prof. Josefa Zítka do wykonania projektu architektonicznego. W dniu 16 maja 1868 roku położono kamień węgielny a po dziewięciu latach (1877 r.), budowa teatru była niemal zakończona. W czerwcu 1881 roku teatr rozpoczął działanie wystawieniem premiery opery Libusza

Bedřicha Smetany, po której odegrano jeszcze kolejnych dziesięć spektakli. Podczas prac wykończeniowych doszło jednak do wybuchu pożaru 12 sierpnia 1881 roku, który zniszczył widownię, scenę i miedzianą kopułę teatru. Ta tragedia narodowa wywołała ogólnokrajową zbiórkę, w której zebrano milion złotych w ciągu zaledwie 47 dni. W remoncie i dobudowie po zakulisowych przepychankach wziął również udział architekt Josef Schulz, uczeń Josef Zítka. Teatr został uroczystie otwarty po raz drugi 18 listopada 1883 roku wykonaniem Libuszy Smetany.

Alice Braborcová

1846
(170 lat)
saksofon
28. 6. 1846
Adolphe Sax z Belgii opatentował saksofon

1991
(25 lat)
kardynał František Tomášek
27. 3. 1991 zrezygnował z urzędu arcybiskupa praskiego

1996
(20 lat)
Elżbieta II
27. 3. 1996 jako pierwszy brytyjski monarcha odwiedziła czeskie ziemie

Obuvník, ktorý dobyl svet (140 rokov)

Tomáš Baťa, zakladateľ jednej z najznámejších českých značiek, bol nielen obuvníkom, ale predovšetkým veľmi nadaným obchodníkom a podnikateľom. Bol húževnatý, pokrokový a otvorený novým myšlienkam. I vďaka záľube v moderných technológiách a určitej dávke bezohľadnosti, sa mu z firmy s desiatimi zamestnancami, podarilo vybudovať nadnárodné impérium.

Narodil sa 3. apríla 1876 v Zlíne, v rodine, v ktorej sa obuvnícke remeslo dedilo údajne už od 16. storočia. V osemnástich rokoch sa nechal otcom vyplatiť z rodinného podniku v Uherskom Hradišti a spolu s bratom Antonínom a sestrou Annou si založili vlastnú obuvnícku živnosť v Zlíne. V roku 1932, keď Tomáš Baťa tragicky zahynul pri havárii svojho osobného lietadla, nachádzalo obživu v jeho podnikoch 30 tisíc zamestnancov a firmné továrne a predajne sa nachádzali na štyroch kontinentoch. Spolu s areálom továrne rástlo i mesto Zlín a rozvíjal sa celý zlínsky kraj. Baťa bol nielen mecenášom mesta, ale od roku

1932 i jeho starostom. Navrhol plán výstavby pre 50 tisíc obyvateľov, ktorý sa postupne realizoval. Okrem obytných domov pre svojich robotníkov, nechal v meste vybudovať nemocnicu, obchodné domy, hotel, kino, školské budovy, vedecké ústavy i filmové ateliéry. Na návrhoch sa podieľali významní architekti (J. Kotěra, F. L. Gahura, V. Karfík, M. Lorenec), vďaka čomu získal Zlín v Európe ojedinelý charakter moderného funkcionalistického mesta.

Jana Stránská

foto © Wikimedia Commons

Neobyčajný svet Sudka (120 rokov)

Josef Sudek, rodák z Kolína, sa narodil 17. marca 1896. Bol významnou osobnosťou kultúrneho života v Čechách, uznávaný aj vo svete. Svoj život zasvätil fotografovaniu. Vo svojej tvorbe bol ovplyvnený hlavne Prahou, ale inšpiráciu nachádzal i v prírode. Do začiatku druhej svetovej vojny sa venoval aj reklamnej, reprodukčnej a portrétnej fotografii.

Vyučený knihár Sudek experimentoval s fotografickým aparátom už v detstve. Ako fotograf – samouk sa svojmu remeslu venoval aj po tom, čo v priebehu prvej svetovej vojny prišiel o pravú ruku. Rád fotil detaily. Mnoho ich zachytil na predmetoch, ktoré ho obklopovali v ateliéri, ten i dnes nesie jeho meno. Ateliér vo dvore domu na pražskom Újezde používal do júna 1927. Stal sa pre neho nielen pracoviskom, ale predovšetkým zdrojom inšpirácie. Priestor snímal vo všetkých denných a ročných obdobiach, zvnútra i zvonku, fotil i záhradu. Fotografie komponoval ako obrazy, vždy videné

svojou realitou. Originálnym náhľadom na svet nakazil mnoho svojich súčasníkov i mladšiu generáciu. Josef Sudek mal absolútny zmysel pre kompozíciu a nadanie pre zobrazenie obyčajného predmetu neobyčajne. Zomrel 15. septembra 1976 v Prahe, pochovaný je na kolínskom centrálnom cintoríne.

Marie Kulinkovská

foto © Zbierka fotografií skupiny PPF

1611
(405 rokov)
Matyáš I. Habsburský
23. 5. 1611
bol korunovaný za českého kráľa

1891
(125 rokov)
Vlasta Burian
* 9. 4. 1891
31. 1. 1962
český herec
známy ako kráľ komikov

1946
(70 rokov)
festival Pražská jar
11. 5. – 4. 6. 1946
v Prahe sa konal 1. ročník hudobného festivalu

Historia magistra vitae

rok 1541 (475 rokov)

Bola vydaná česky písaná humanistická kronika o dejinách českého národa **Kronika česká**, ktorú napísal kňaz Václav Hájek z Libočan. Hájek svoju kroniku začína upozornením na predslovanské osídlenie českých zemí a svoje dielo uzatvára korunováciou Ferdinanda Habsburského za českého kráľa v roku 1527.

7. júna 1781 (235 rokov)

Bol položený základný kameň **Stavovského divadla** v Prahe. Divadlo bolo otvorené 21. marca 1783 ako Nosticovo divadlo. Budovu dal postaviť osvietený vlastenec gróf František Antonín Nostic-Rieneck. Pôvodne sa v divadle hrala nemecká činohra a talianske opery.

1. mája 1841 (175 rokov)

V Prahe – Karlíne bol spustený na Vltavu **prvý český kolesový parník Bohemia**, postavený podnikateľom V. Lannom. Prvý plavbu podnikol 23. mája 1841 z Karlína do Drážďan. Parník mal slúžiť osobnej doprave medzi Prahou a Drážďanmi, jazdil však bohužiaľ len do Dečína.

30. mája 1866 (150 rokov)

V „Prozatímním divadle“ v Prahe mala premiéru komická opera Bedřicha Smetanu **Predaná nevesta**. Bedřich Smetana ju zložil v rokoch 1863–1866 a libreto k nej napísal Karel Sabina. „Prozatímní divadlo“ bolo predchodcom dnešného Národného divadla a jeho budova sa nakoniec stala súčasťou „Zlatej kapličky“.

13. mája 1911 (105 rokov)

Jan Kašpar podnikol svoj **let z Pardubic do Prahy**, ktorý je považovaný za symbolický začiatok českého letectva. Vzdialenosť 121 km prekonal za 92 minút vo výške asi 800 metrov. Lietadlo, ktorým tento let uskutočnil, daroval Kašpar v roku 1913 vtedajšiemu Technickému múzeu (dnešné Národné technické múzeum), kde je vystavené dodnes.

Klasztor na Strahovie

Klasztor na Strahovie to najstarszy klasztor premonstratensów w Czechach i jeden z najważniejszych czeskich zabytków architektonicznych. Jego najbardziej znaną częścią jest słynna Strahovska Biblioteka.

DKrólewską kanonię premonstratensów na Strahovie założyli w 1143 roku biskup ołomuński Jindřich Zdík i król Władysław II. Dzisiejszą barokową postać klasztor otrzymał w II połowie XVII i w XVIII w.

Zgromadzone w XVII w. książki znalazły schronienie w nowo wybudowanej sali, nazywanej dziś

Salą Teologiczną. Główna sklepiona sala Strahovskiej Biblioteki zwana Filozoficzną ma wymiary 10x32 m i sięga powyżej dwóch pięter budynku. Mniej więcej w połowie jej wysokości znajduje się krużganek. Sala powstała w latach 1783–1785 poprzez przebudowę pierwotnego spichrza. Nową fasadę zaprojektował I. A. Palliardi, a w pomieszczeniu znalazły się rzeźby Ignáca Platzera.

W 1950 roku klasztor został zamknięty, zaś zakonników deportowano do obozów zbiorczych. W latach 1992–1993 obiekt odnowiono i wyre-

montowano. Kosztownej, trwającej 1,5 roku rekonstrukcji, poddano głównie Salę Filozoficzną.

Strahovska Biblioteka to jedna z najcenniejszych czeskich bibliotek. Przechowuje ponad 200 000 woluminów, w tym ponad 3000 rękopisów i 1500 pierwodruków. Książki są ułożone w dwóch salach i przyległych magazynach.

Tel.: +420 233 107 718
www.strahovskyclaster.cz

Loreta Dientzenhoferów Historia loretańskiej elewacji

Imponującą barokową fasadę, która jest jedną z głównych dominant Pragi, zna każdy. Ale czy wiesz, jak wyglądała Loreta zanim książę Filip Hyacinth Lobkowitz zlecił Krzysztofowi Dientzenhoferowi, wykonanie tej wyraźnej dekoracji architektonicznej?

Współcześni odwiedzający zazwyczaj nawet nie dostrzegają tego, że elewacja nie powstała jednocześnie z całym kompleksem Lorety, ale niemal 100 lat później. A właśnie ciekawa historia powstania loretańskiej elewacji będzie głównym tematem tegorocznej sezonowej wystawy.

We współpracy z czołowymi ekspertami z zakresu architektury barokowej i urzędem ochrony zabytków zostanie zaprezentowana "historia elewacji" w wieku XVII i XVIII. Zwiedzający będą mogli zobaczyć, jak przekształcała się architektura Lorety, jak dodawano kaplice i zmieniał się wygląd budowli. Uwaga skupi się również na dekoracji rzeźbiarskiej elewacji, która była problematyczna od samego początku. Ze względu na zastosowanie niskiej jakości piaskowca wiele rzeźb szybko uległo uszkodzeniu. Ich zły stan spowodowało również położenie Lorety, w pobliżu murów miejskich, ponieważ plac loretański często był ostrzeliwany przez wrogie wojska podczas oblężień Pragi. W ramach projektu wystawy zostanie zaprezentowany zbiór oryginalnych korpusów rzeźb

Jezus, Maryja i Józef ratują dusze z czyśćca, niezrealizowany projekt rysunkowy rzeźb na fasadzie Lorety.

aniołów z loretańskiej balustrady. Będzie można również zobaczyć model Lorety i szereg ówczesnych rycin placu Loretańskiego.

Wystawa to nie tylko reminiscencja historii obiektu, ale również odniesienie do teraźniejszości. Zaprezentuje bowiem zwiedzającym ciekawe momenty trwającej właśnie przebudowy elewacji.

Termin rozpoczęcia wystawy będzie można już wkrótce znaleźć na:

www.loreto.cz

Mucha Museum

Pierwsze muzeum na świecie poświęcone życiu i twórczości legendarnego, światowej sławy przedstawiciela secesji Alfonsa Muchy (1860–1939), mieści się w barokowym pałacu Kauniców w zabytkowym centrum Pragi. Wybór z około 100 dzieł składających się z obrazów olejnych, rysunków, pastelii, rzeźb, fotografii i przedmiotów osobistych zapewnia unikalny wgląd do świata sławnego autora plakatów dla Sarah Bernhardt, legendarnej paryskiej aktorki końca XIX wieku.

foto © Mucha Trust 2016

Prvé múzeum na světě, ktoré je venované životu a dielu svetovo známeho predstaviteľa secesie Alfonsa Muchy (1860–1939), je umiestnené v barokovom Kaunickom paláci v historickom centre Prahy. V múzeu je vystavených približne sto diel. Výber sa skladá z olejomalieb, kresieb, pastelov, sôch, fotografií a osobných predmetov. Múzeum poskytuje jedinečný pohľad do sveta slávneho autora plagátov pre legendárnu parížsku herečku z konca 19. storočia – Sarah Bernhardt.

Godziny otwarcia: codziennie 10–18 godz.

Otváracia doba: denne 10–18 hod.

Mucha Museum
 Panská 7, 110 00 Praha 1
 Tel. +420 224 216 415
 E-mail: shop@mucha.cz
www.mucha.cz

Hrad Český Šternberk

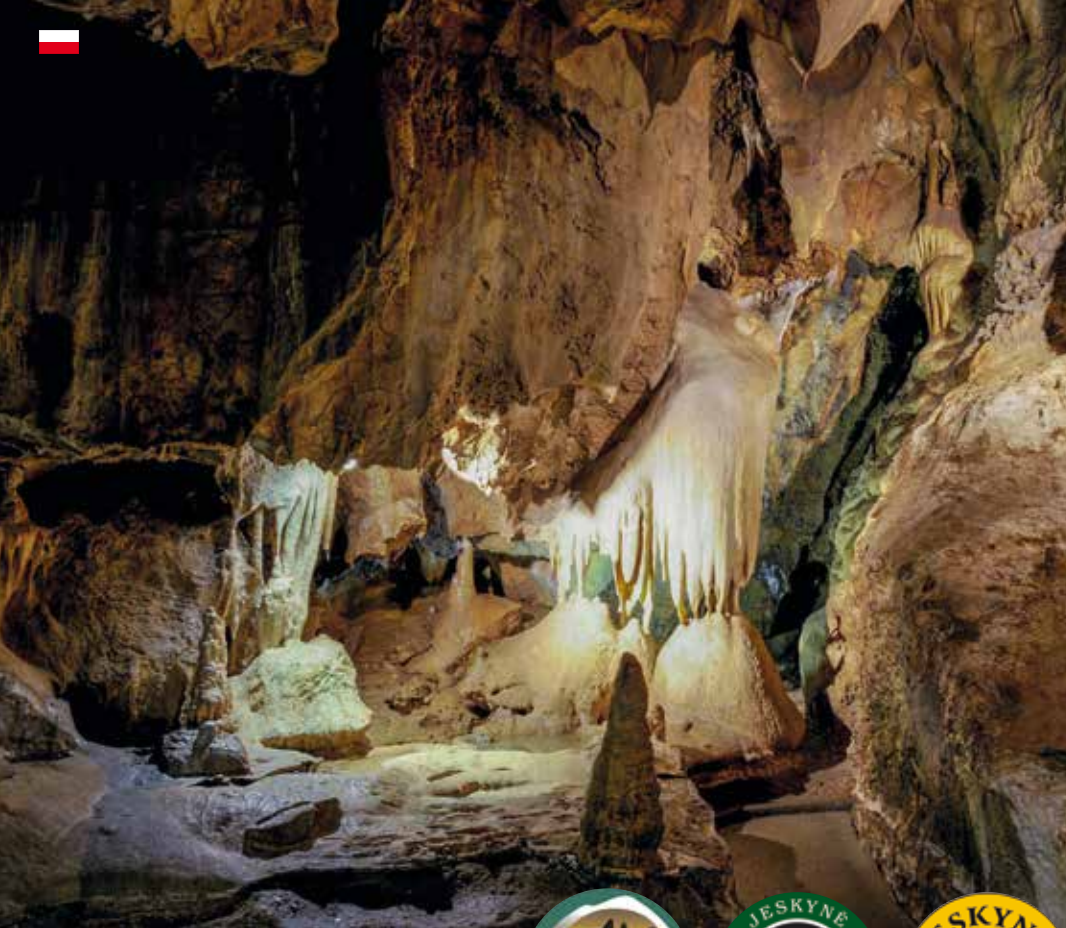
- Jeden z najstarších kamenných hradov v Čechách
- Je unikátne, že dodnes ho vlastní rod Sternbergov, ktorý ho založil v roku 1241
- V období baroka boli stredoveké interiéry premenené na zámocké
- Prehliadková trasa približuje dejiny hradu a rodu Sternbergov a ich životný štýl v priebehu vekov
- Ponúkame sprievodcov v češtine, angličtine, nemčine, francúzštine a ruštine
- Na objednávku je otvorené po celý rok

otváracia doba

apríl: so–ne / 9–17 hod.
 máj: ut–ne / 9–17 hod.
 jún, júl, august: ut–ne / 9–18 hod.
 september: ut–ne / 9–17 hod.
 október: so–ne / 9–17 hod.

www.hradceskysternberk.cz

Jaskinie w pograniczu

Bozkowskie jaskinie dolomitowe (przejście graniczne Szklarska Poręba) są jedynymi dolomitowymi jaskiniami w Republice Czeskiej. Charakterystycznymi ozdobami jaskiń są krzemienne gzymsy oraz ławy wystające ze ścian i sufitów. Nie brak ani kolorowych dekoracji naciekowych z rzadkimi ekscentrycznymi naciekami. Atrakcyjnym urozmaicheniem zwiedzania są podziemne akwenty wodne z krystaliczną niebieskozieloną wodą.

Jaskinie Na Špičáku (przejście graniczne Paczków i Głuchołazy) – jaskinie z trasą bezbarierową. Cechują się charakterystycznymi korytarzami w kształcie serca, powstałymi pod wpływem topnienia wód lodowca kontynentalnego. Jaskinie są znane od średniowiecza, o czym świadczy niezwykła ilość i daty historycznych napisów na ścianach, najstarszy z nich pochodzi z 1519 roku.

Jaskinie Na Pomezí (przejście graniczne Paczków i Głuchołazy) – najdłuższe jaskinie z wapieni krystalicznych w RCz, tworzące rozległy system korytarzy i dużych szczelin. Bogata naciekowa dekoracja o różnorodnych formacjach na całej długości trasy turystycznej, najpiękniejszymi salami są: Lodowa, U wierzby płaczącej, Biała Sala.

Bozkowskie jaskinie dolomitowe
wycieczki w języku polskim
marzec (pn-pt) 8-15; so-nd zamknięte
kwiecień, maj, czerwiec (pn-nd) 8-16

Jaskinie Na Špičáku
marzec (pn-pt) po uzgodnieniu; so-ne zamknięte
kwiecień, maj, czerwiec (wt-nd) 9-16

Jaskinie Na Pomezí
wycieczki w języku polskim
marzec (pn-pt) po uzgodnieniu; so-ne zamknięte
kwiecień, maj, czerwiec (wt-nd) 9-16
Wszystkie jaskinie są otwarte w dniach 25-28. 3.
Bozkov 8-16, Špičák i Na Pomezí 9-16.

dorośli emeryci +65 dzieci, studenci
Bozkowskie jaskinie
dolomitowe 100 CZK 80 CZK 60 CZK
Jaskinie Na Špičáku 90 CZK 70 CZK 50 CZK
Jaskinie Na Pomezí 110 CZK 80 CZK 60 CZK
Opłata za korzystanie z aparatu fotograficznego
lub kamery w jaskiniach 40 CZK.

Bozkowskie jaskinie dolomitowe, 512 13 Bozkov 263
tel.: +420 481 682 167, 164, e-mail: bozkov@caves.cz

Jaskinie Na Špičáku, 790 82 Písečná
tel.: +420 584 423 129
tel. kom.: +420 602 295 562, e-mail: spicak@caves.cz

Jaskinie Na Pomezí, 790 61 Lipová Lázně
tel.: +420 584 421 284, e-mail: pomezí@caves.cz

www.caves.cz

Splnené sny navzdory osudu

Príbeh, ktorý sa chystáte čítať, je spomienkou ženy, ktorá za svoj život, rovnako ako jej sestra a stovky ďalších ľudí, vďačí Sirovi Nicholasovi Georgeovi Wintonovi (1909–2015). Ruth Hálová sa narodila 26. februára 1926 v Českom Krumlove ako druhé dieťa Leopolda Adlera a jeho ženy Zdenky. Staršia sestra Eva sa narodila o päť rokov skôr, v roku 1921.

Rodičia žili po svadbe v Českom Krumlove, kde otec pracoval ako koncipient v továrni na papier vo Větrní, ktorá patrila židovskej rodine Spirovcov. Krátko po narodení dcéry Evy dostihli otca následky jeho zajatia v Rusku. Trpel zhoršujúcim sa pľúcny ochorením, ktoré viedlo ku závažnej ischemickej chorobe srdca. Keď sa narodila Ruth, bol už ťažko chorý a v decembri toho roku umrel. Matka preto nastúpila do práce ako sekretárka u Spirovcov a babka Marie Kohnová sa presťahovala za dcérou a viedla jej domácnosť. Ruth začala chodiť do nemeckej školy napriek tomu, že u nich doma sa hovorilo po česky. Po otcovej smrti o tom rozhodol jeho najstarší brat Maxmilian Adler, poručník oboch dievčat, ktorý bol presvedčený o tom, že v nemeckých školách dievčatá pocítia antisemitizmus silnejšie ako v českých, a čím skôr si zvyknú, tým lepšie. Bol začiatok druhého ročníka na nemeckom gymnáziu (1938), keď jedného rána „privítali“ spolužiaci Ruth skandovaním hesla „Juden heraus!“ (Židia von!). Opakovali ho tak dlho, kým sa spolu s Leom Schwelbom, jediní dvaja židovskí žiaci sekundy, nezbali z triedy. Niekoľko nasledujúcich dní po tom, čo ju vyhodili zo školy, prežila Ruth v strachu doma. Začiatkom septembra matka rozhodla, že je treba zbalit najnutnejšie veci a obe dcéry i s maminkou poslala do Protivína, mimo Sudety.

Keď sa Spirovci sťahovali z Českého Krumlova do Prahy, ponúkli maminke, že si môže privyrobit tak, že bude robiť niekoľko hodín denne spoločničku starej pani Spirovej. Maminka si našla byt na Žižkove, presťahovala doňho väčšinu vecí z Krumlova a tiež rodinu z Protivína. Ruth chodila do meštianky na dnešnom námestí Jiřího z Podebrad, až kým sa 15. marca 1939 na vráta školy neobjavila ceduľa, že sa vyučovanie až do odvolania nekoná. Do Prahy vtrhla nacistická okupačná armáda a s ňou aj protizidovské opatrenia.

Ruth nevie, ako sa jej maminka dozvedela o zámeroch a kancelárii Nicholasa Wintona, vtedy dvadsaťosemročného zamestnanca Londýnskej burzy a jeho priateľa novinára Martina Blakea. Len si spomína, ako vo Voršílskej ulici vystáli dlhú frontu, aby vyplnili dotazníky, a nemenej dlhú frontu v Dittrichovej ulici, na vystavenie cestovných pasov. Posledný júnový deň už ale stála Ruth na nástupišti Masarykovej stanice v Prahe. Prišlo lúčenie a vlak ich viezol do prístavu Hook van Holland, kde nastúpili na trajekt, ktorý nasledujúce ráno zakotvil v anglickom Doveri.

Sestra Eva odcestovala posledným vlakom 1. septembra. Ráno 1. júla 1939, na narodeniny svojej matky, sedela Ruth na londýnskej Liverpoolskej stanici a čakala, kto si pre ňu príde. Neprišiel však nikto. Ruth sa stretla s „tetou a strýčkom“ Jonesovými až na stanici v Birminghame, kde ju vyzdvihli z vlaku. Ďalšou „vojnovou maminkou“ bola pre Ruth Phillis Cleaverová, u ktorej žila Ruth v Rugby, kde následne navštevovala renomovanú strednú školu. Tu ju tiež navštívil nasledujúci pestún, budúci náhradný „otec po dobu vojny“ a celoživotný verný priateľ Jack Boag.

V dobe zničujúcich náletov na neďaleké Coventry bývala u Boagovcov s Ruth na krátku dobu i sestra Eva, ktorá tu vypomáhala v nemocnici. Ruth ukončila školu štátnou skúškou Oxford School Certificate.

Na sedemnásťte narodeniny dostala list od Boagovcov, ktorí sa medzitým presťahovali do Londýna, aby s nimi žila tam. Jack tu pracoval v nemocnici a zohnal jej miesto na bakteriologickom oddelení. Ruth sa splnil sen, ktorý však trval iba päť mesiacov. Začiatkom školského roka 1943 sa otvárala vo Walese internátna Československá štátna stredná škola pre asi 160 českých a slovenských študentov a Ruth s ťažkým srdcom odišla do Llanwrtyd-Wellsu, do školy. Nakoniec tu ale prežila krásne dva roky a na jar 1945 urobila českú maturitu. Jedného májového dňa dostala korešpondenčný lístok písaný tužkou a ofrankovaný len natlačenou československou známkom s prezidentom Benešom. To bolo niečo! Po dlhých šiestich rokoch prvá pošta z domova. Písal jej rodinný známy, že sa v židovskom ghette v Terezíne stretol s maminkou. Nádeje sa splnili, najvrúcnejšia modlitba bola vyslyšaná.

Sestra Eva sa z Anglicka vrátila priamo do Terezína, kde ako dobrovoľná sestra pomáhala pri epidémii týfu. Ruth tých niekoľko budúcich týždňov, do repatriácie 25. augusta a stretnutia s matkou, preživala ako v tranze. Maminka v tej dobe už bývala v Tepliciach, preto sa stretli na stanici v Ústí nad Labem. Bolo to neopísateľné stretnutie. Babka Marie

Rodičia Leopold a Zdenka

Sir Nicholas George Winton a Ruth Hálová

zomrela v pražskej židovskej nemocnici po tom, čo bola maminka deportovaná do Terezína. Maminka prežila vďaka tomu, že sa v Terezíne vydala za pokrvného bratranca Ernsta Bienenfelda (po vojne Arnošt Bína), čo ju zachránilo pred transportmi. Obaja sa

Obraz Ruth „Kytička, India“ (2006)

Ruth na besiedke na sviatok Purim

Cestovný pas do Veľkej Británie

dožili oslobodenia Terezína. Všetci ostatní členovia rodiny, okrem tety Idy, ktorá emigrovala do USA a strýčka Huga, ktorý odišiel do Nórska, zahynuli vo vyhladzovacích táboroch. Maminka zomrela v roku 1976 a Arnošt v úctyhodných deväťdesiatich troch rokoch.

S počtom vlasteneckej pýchy sa Ruth zapísala na staroslávnu Karlovu univerzitu v Prahe a stala sa poslucháčkou Prírodovedeckej fakulty. Vyštudovala prírodné vedy, vydala sa a má dve deti, Petra a Hanu. Pracovala v nemocničných laboratóriách v Prahe – Motole, v Karlových Varych a Ústí nad Labem. V predvečer svojich päťdesiatich piatich narodenín sa vrátila do rodných južných Čiech užívať si dôchodok, kde od roku 2005 žije v Holubove pri Českom Krumlove. Na dôchodku začala ako samouk maľovať a v roku 2015 mala samostatnú výstavu v krumlovskej synagóge. Na svoje sedemdesiate narodeniny prvý raz letela so svojim druhým manželom, huslistom Milanom Hálom, do Indie. Chcela poznať Avatára Śrī Satja Sai Babu a jeho učenie, zakladajúce sa na pravde, spravodlivosti alebo danom poriadku, na láske, mieri, a z týchto hodnôt vyplývajúcom nenásilí. Už v roku 1963 totiž začala prekladať jeho Príhovory z angličtiny do češtiny a usilovala o ich vydanie. Ašram Bhagavána Satja Sai Baby v Puttaparthi (južná India) navštevuje každý rok aj po tom, čo Avatár opustil svoje telo.

Pre Pamätník Terezín, Luděk Sládek

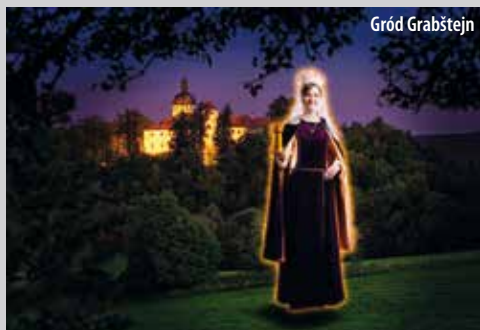
PAMÁTNÍK TEREZÍN

www.pamatnik-terezin.cz
www.facebook.com/TerezinMemorial

národná kultúrna pamätka

Zwiedzanie wybranych czeskich grodów i zamków z rozrywką i tajemnicą. Po prostu inaczej...

Gród Grabštejn

Cenisz sobie spokój i wygodę albo co najmniej szukasz przyjemnej odmiany po pełnych emocji przygodach z którymś z czarnych charakterów, z którymi spotkałeś się już wcześniej na zamku Kozel, w grodzie Kost lub na zamku w Děčínie? Oddaj się na niecałą godzinę w ręce św. Barbory, patronki tutejszej kaplicy grodowej, która oprowadzi Cię po grodzie Grabštejn. Wyjeżdżając będziesz być może pytał sam siebie, jak taka piękna, szczupła młoda dama może być tak miła i łagodna, mimo że w okresie dorastania doświadczyła tyle krzywdy i przemocy z ręki swojego okrutnego ojca?

Gród Grabštejn króluje w malowniczej, pagórkowatej krainie na północ od Liberca. Z jego wieży, nawet przy pochmurnej pogodzie, widok rozciąga się aż po Niemcy i Polskę. Dumą grodu jest przede wszystkim kaplica, której sklepienie i ściany są w całości pokryte dekoracją freskową pochodzącą z epoki renesansu. Freski te można bez przesady uznać za rzadkość co najmniej o znaczeniu środkowoeuropejskim. Jeżeli będziesz bardzo uważny, to na jednym z plafonów w kaplicy zauważysz, że diabeł może mieć także postać kobiecą. Możesz także rozkoszować się wspaniałym widokiem z galerii wieży grodu. W podziemiach grodu św. Barbora odkryje przed Tobą tajemniczy podziemny korytarz, który podobno prowadzi aż do siedziby wampira w niedalekim przygranicznym mieście Hrádek nad Nisou.

grabstejn@liberec.npu.cz
Tel. (+420) 428 724 301, 428 724 208
www.hrad-grabstejn.cz

Gród Kost

Czeski Raj. Krainę leżącą pomiędzy dwudziestotysięcznymi miastami Turnov i Jičín, 80 km na wschód od Pragi, mógł nazwać w ten sposób przypuszczalnie tylko ten, kto nigdy nie zrobił kroku poza bramę grodu Kost. Tutaj bowiem na polecenie panów urządza srogi kat Heřman. Wystarczy, aby panowie w liście do kata wskazali właśnie Ciebie jako osobę niewygodną, a Twoje dni są policzone! W katowni niezmiernie szczęśliwy Heřman opowiada przybywającym podróżnikom, jak obsługuje się poszcze-

gólne narzędzia tortur. Nie musisz mieć na swoim koncie nie wiadomo jak ciężkich grzechów, aby Heřman wezwał Cię jako ochotnika do zademonstrowania działania narzędzia w praktyce. Módl się, aby skończyło się tylko na tym...

Gród Kost przyciąga już samym swoim położeniem. Niewielu poszukiwałoby w dolinie, na niewysokiej piaskowcowej skale, otoczonej ze wszystkich stron trochę wyższymi wierzchołkami, tak rozległej średniowiecznej siedziby z kamienia, która jest bodaj najlepiej zachowanym czeskim grodem. Z katem Heřmanem poznasz przede wszystkim jego świat, czyli katownię, ale także starodawną, czarną kuchnię, gdzie pracuje jego małżonka Dorota. Niezapomnianym przeżyciem podczas odwiedzin grodu Kost jest spokojny spacer malowniczą doliną Plakánek wprost w podgrozdziu. Na końcu doliny możesz dojść aż do młyna wodnego w Střehomiu, który zagrał w kilku czeskich bajkach oraz europejskich koprodukcjach historycznych filmów i seriali.

kost@kinsky-dal-borgo.cz
Tel. (+420) 607 106 324, 493 571 177
www.kinskycastleles.com

Klasztor Broumov

W ciągu wieków w klasztorze Broumov zdobyło wykształcenie tylu obiecujących młodych mężczyzn! Jednego z nich przywiózł do bramy klasztornej w rozkwicie jego młodości straszny zbój Lotrando, jego własny ojciec. Mowa o młodym Lotrandzie, który na szczęście po swoim ojcu nie odziedziczył niczego więcej niż imię. Niewielu mówi tak płynnie po łacinie, jak ten syn straszego rozbójnika. Niewielu potrafi dygnać znakomitym gościom na przywitaniu tak wspaniale. Po przyjeździe do Broumova będzie chciał Cię najprawdopodobniej oszołomić swoją

znajomością historii klasztoru. Studiowali w nim najslawniejsi Czesi – na przykład najbardziej znany czeski autor powieści historycznych Alois Jirásek, czy Alois Rašín, pierwszy minister finansów w historii współczesnego państwa czeskiego. A gdy zapytasz go o cieszącego się złą sławą ojca, wprowadzie najprawdopodobniej zaczerwieni się na twarzy, ale milczeć także nie będzie...

Klasztor Broumov położony na czesko-polskim pograniczu to wspaniały przykład sztuki Kryštofa i Kiliána Ignáca Dientzenhoferów, członków słynnej dynastii architektów barokowych, którzy zasłynęli swoimi budowlami także w Bawarii i w Polsce. Wśród osób wierzących wielkim uznaniem cieszy się przede wszystkim całun turyński, jedyna środkowoeuropejska kopia materiału z odciskiem ciała Chrystusa wystawiona obecnie w refektarzu. Z Lotrandem zajrzą także do zakrystii kościoła, do której w dawnych czasach miał dostęp tylko ksiądz. W bliskiej okolicy Broumova można znaleźć najslawniejsze miasta skalne w Czechach. Są to Skąły Adrspasko-Cieplickie oraz Broumowskie Ściany.

prohlidky@broumovsko.cz
Tel. (+420) 724 210 335, 733 739 726
www.klastet-broumov.cz

Rok 2016 je rokom Karola IV.

V tomto roku si pripomíname jedno významné výročie. Pred sedemsto rokmi sa totiž narodil český kráľ a cisár Svätej ríše rímskej – Karol IV. Ambiciózny panovník európskeho významu, vynikajúci diplomat, ktorému sa nielen v zemiach Koruny českej, ale tiež v čele Ríše darilo udržiavať mocenskú rovnováhu. Bol pragmatickým vládcom a zároveň vizionárom, jeho zakladateľské dielo pretrvalo storočia.

Narodenie syna znamenalo pre kráľovskú rodinu vždy dôležitú udalosť. Nebolo tomu inak ani 14. mája 1316, kedy sa v Prahe Eliške Přemyslovne a Jánovi Luxemburskému narodil chlapec, pokrstný tradičným menom najdôležitejšieho zemského patróna – Václav. Výrazne ho ovplyvnila výchova na francúzskom dvore. Počas jeho takmer sedemročného pobytu vo Francúzsku, kde tiež prijal meno svojho kmotra – francúzskeho kráľa – Karol, sa mu náhle otvorila cesta ku rozsiahlemu vzdelaniu.

Významné politické a osobné kontakty na seba nenechali dlho čakať. Priateľom sa mu stal napríklad Pierre Roger de Rosieres – budúci pápež Klement VI. I vďaka jeho podpore sa mohol Karol IV. neskôr uchádzať o ríšsky trón. Tiež prvá Karolova manželka, Blanka z Valois, ho spájala s francúzskymi kráľmi.

V neskorej jeseni roku 1333 sa Karol po dlhých rokoch vracal do Čiech. Mal za sebou pobyt v Lu-

xembursku, aj vojenské skúsenosti v severotalianskych signoriách (stredoveké mestské štáty). Dobré si uvedomoval dôležitosť Českého kráľovstva a spoliehal sa naň viac ako na rodové Luxemburské grófstvo. Mocenskú oporu i finančné zázemie hľadal predovšetkým v zemiach Koruny českej, najskôr ako moravský markgróf a neskôr z pozície českého kráľa a cisára Svätej ríše rímskej.

Sídelným mestom sa mu stala Praha. Pozornosť sústredil najskôr na úpravy Pražského hradu, ale časom ju rozšíril na oba brehy vltavskej kotliny. Zväčšenie a ohradenie dnešnej Malej Strany, vrátna Petřína tzv. Hladným múrom, bolo iba drobným doplnením najvýznamnejšej fundácie, ktorou Karol výrazne zmenil Prahu. Založenie Nového Mesta pražského v roku 1348, usadenie mnohých rádov, výstavba kostolov, podpora rýchleho osídľovania mesta remeselníkmi, to všetko vzbudzuje obdiv aj dnes.

5. apríla 1355 dosiahol Karol IV. jednu významnú metu. Vo večnom meste bol korunovaný za cisára. Bolo tým formálne potvrdené jeho postavenie, ktoré ho oprávňovalo stáť v čele Svätej ríše rímskej a riešiť problémy vtedajšej Európy. Aj v tejto úlohe sa osvedčil.

V tomto roku bude istotne mnoho príležitostí, zoznámiť sa bližšie s osobnosťou Karola IV. Využite ich!

PhDr. Jaroslava Nováková, Prague City Tourism

VÝSTAVY

▪ **Národná galéria v Prahe – Valdštejnská jazdiareň**
15. 5. – 25. 9. Cisár Karol IV. 1316-2016

Bavorsko-česká zemská výstava k 700. výročiu narodenia.

kontakt: Valdštejnská 3, Praha 1
(www.ngprague.cz)

▪ **Pražský hrad – Cisárska koniareň**
15. 5. – 28. 9. Žezlo a koruna

kontakt: Pražský hrad - II. nádvorie, Praha 1
(www.kulturanahrade.cz)

Viac na www.prague.eu

Gmina Orlické Záhoří

jest położona na polsko-czeskim pograniczu z przejściem granicznym Orlické Záhoří - Mostowice. Wśród ciekawych ścieżek dydaktycznych dla rodzin z dziećmi szczególnie polecamy: "Z Kačenkou po stopach szklarzy", więcej informacji znajdziecie w Informacji turystycznej w Orlickém Záhoří tel.: **+420 725 081 136**.

Uroczystości odpustowe przebiegają w dniach 25.-26. 6. 2016 – www.orlickezahori.eu

foto © TIC Orlické Záhoří

Zapraszamy do Kralovehradeckiego województwa

Wiosna i budząca się przyroda zaprasza do Kralovehradeckiego województwa szczególnie na pieszą i rowerową turystykę. **Karkonosze** wabią na największą górę Czeskiej Republiki Śnieżkę, Černou horu oraz Špindlerova Mlýna. **Orlickie Góry** oferują Bukovou górę, Zakletý vrch w Říčkách w Orlických horách jak również Studený vrch w Deštném w Orlických horách. Na wszystkie szczyty jest możliwość wyjechać kolejką linową, pieszo, rowerem lub wyżyć hulałnogę.

Fenomenem są tzw. *Skalne miasta*. Odwiedźcie **Prachovské skály**, **Adršpašsko-teplické skály** lub **Broumovské stěny**. Dla rodzin z dziećmi ulubionym celem jest **Český ráj**, gdzie znajdują się zamki Staré Hrady, Dětenice oraz Kost.

Podkrkonoší zaprasza do ZOO Dvůr Králové, barokowego areálu szpitala Kuks lub na tradycyjne słodkie łakocie-hořické ručky z kremem. **Hradecko** zaprasza do zamku Hrádek u Nechanic, Karlova Koruna oraz do Archeoparku w Vřesetarech. Zwolennicy militarii i tematyki wojennej zdecydowanie nie mogą w tym roku zapomnieć na serię akcji, które odbędą się w całym województwie w ramach **150. rocznicy wojny prusko-austriackiej w 1866 roku** www.koniggratz1866.eu.

Więcej informacji na www.hkregion.eu

foto © Ctibor Košťál

Ścieżka w obłokach Dolnej Morawy

W miejscowości Dolní Morava na Kralickim Śnieżniku wznosi się 55 metrowa wieża widokowa o nazwie „Ścieżka w obłokach”. Budowla stoi na skalistym grzbiecie masywu górskiego Slamník na wysokości 1116 metrów nad poziomem morza i jest ewenementem w Europie Środkowej. Dostać się do niej można z górnej stacji kolejki linowej lub piechotą po niebieskim szlaku turystycznym.

Autorem budowli jest architekt Zdeněk Fránek. Swym oryginalnym kształtem ścieżka ma przypominać lot śmy. Konstrukcja została wykonana z drewna modrzewiowego oraz elementów stalowych i znacznie przewyższa otaczający las sosnowy. Jest to labirynt chodników różnie pr-

zestawionych o łącznej długości 750 m. Trasa jest bezbarierowa, na szczyt łatwo dojadą też osoby na wózkach inwalidzkich i z wózkami dziecięcymi. Najodważniejsi mogą zjechać w dół stumetrową zjeżdżalnią z okienkami. Ze szczytu rozciąga się widok na masyw Królickiego Śnieżnika z doliną rzeki

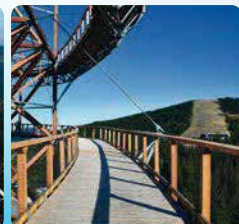
Morawa, w oddali można dojrzeć główny grzbiet Jesioników, Suchý vrch i Karkonosze ze Śnieżką. Na szczyt ścieżki i z powrotem nie prowadzi tylko jedna trasa. Na wieżę, która jest nieregularną spiralą, można dotrzeć po trasach umieszczonych na kilku poziomach a między piętrami można przejść przez rękaw sieci zwanej pajęczyną. Atrakcja jest otwarta przez cały rok, w sezonie zimowym w godzinach od 10 do 16 a w okresie letnim do godziny 20. Latem obiekt na obszarze Dolnej Morawy jest popularnym miejscem dla miłośników turystyki górskiej i rowerowej. Do dyspozycji jest też komfortowe zakwaterowanie z pełnym programem odnowy biologicznej i pielęgnacji ciała w cztero-gwiazdkowym hotelu Vista.

Více na...
www.czechy-wschodnie.info

**Dolní
Morava**
relax & sport resort

Położenie
1 116 m. n. m.
**Wysokość Ścieżki
w Obłokach**
55 m
Długość zjeżdżalni
100 m

Ścieżka w Obłokach

Przeżyj wyjątkowy spacer na wysokości, na której poruszają się tylko ptaki. Zachwycaj się niepowtarzalnymi widokami na szczyty okolicznych gór. Odwiedź wyjątkowy punkt widokowy, jedyny tego rodzaju na świecie.

www.sciezkawoblokach.pl

facebook /stezkavoblacich

Pociągiem do sąsiadów

Wygodnym sposobem jak zajrzeć w odwiedzinach do sąsiadów za granicą jest kolej. Połączenie kolejowe pomiędzy polskim Kłodzkiem i Ústí nad Orlicí działa regularnie. Warto jednak zaplanować wycieczkę na co najmniej dwa dni. Z Kłodzka można wyjechać w sobotę do południa i po dwóch godzinach jazdy dojechać do nas.

Warto obejrzeć ekspozycję w miejskim muzeum, barokowy kościół, funkcjonalistyczny teatr lub wyruszyć drogą krzyżową na pobliską górę Andrlův chlumu z wieżą widokową, z której widać miasto i jego okolicę jak na dłoni. Można również skorzystać z 14 kilometrowej trasy edukacyjnej po mieście, na której nigdy nie przegapisz żadnej atrakcji. Do pociągu można również wziąć rower i wyruszyć na przejażdżkę po dobrze oznakowanych trasach rowerowych. Z dworca kolejowego jedna z nich prowadzi do Sport hotelu Orlice, miejsca, stworzonego dla rowerzystów. W pobliżu jest park wodny, korty tenisowe, sauna, minogolf i kryty skatepark. Trasa rowerowa prowadzi dalej do Letohradu, z którego również można wrócić do Kłodzka.

Wiosenne zaproszenie do Ústí nad Orlicí

1. 5. **Śladami Brontozaurów** (piesza wycieczka dla dzieci)
- 6.–11. 6. **Miasto w ruchu** (miejskie święto transgraniczne)
  - atrakcje kulturalno-sportowe dla wszystkich
  - artyści regionalni i zawodowi
  - na zakończenie imprezy pokaz sztucznych ogni

[ou] Město Ústí nad Orlicí

Centrum Informacji Turystycznej miasta Ústí nad Orlicí
ul. Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí
tel.: +420 465 514 271
e-mail: ic@muuo.cz
www.ustinadorlici.cz

SEMILY

Kraina rozległych widoków
i głębokich dolin.

www.semily.cz

Třebíč – od wybitnych zabytków historycznych po nowoczesną sztukę współczesną

Třebíč to nie tylko zabytkowe miasto z wieloma znaczącymi zabytkami. W Třebíču historia przeplata się z terażniejszością. Odwiedzający mogą tu zwiedzić zabytki wpisane na Listę Dziedzictwa UNESCO.

Jednocześnie mogą jednak podziwiać dzieła sztuki współczesnej w Galerii FRANTA lub odwiedzić Muzeum Vysočiny Třebíč i wystawę Podróże w czasie. Třebíč i jego okolice można podziwiać z dwóch nowych wież obserwacyjnych, na Pekelném kopci (Piekielnym Wzgórzu) i z Wieży Ciśnień Kostelíček, w której mieści się też wystawa o historii wodociągów.

Zabytki UNESCO

Bazylika św. Prokopa to jeden z klejnotów średniowiecznej architektury o znaczeniu europejskim.

Unikalna dzielnica żydowska jest jedną z najlepiej zachowanych w Europie. Do najważniejszych obiektów

w jej ramach jest zaliczana Tylna Synagoga i Muzeum Żydowskie w Domu Seligmanna Bauera.

Niepowtarzalną, tajemniczą atmosferę poczują zwiedzający na třebíčskim cmentarzu żydowskim. Cmentarz jest jednym z największych i najlepiej zachowanych żydowskich cmentarzy w Republice Czeskiej.

Galeria FRANTA

Stała wystawa podarowana třebíčskiego rodaka Františka Mertla, o pseudonimie artystycznym FRANTA, jest unikatem w skali światowej. Oprócz Třebíča dzieło Franty znajdziemy w sześćdziesięciu ważnych kolekcjach publicznych praktycznie na całym świecie.

Muzeum Vysočiny Třebíč

W muzeum można zwiedzić kilka wystaw stałych, a mianowicie: mineralogiczną, klasztorną, zamkową i muzealną. Wszystkie wystawy prezentują interesujące eksponaty oraz informacje o warunkach naturalnych i historycznych na Morawach południowo-zachodnich.

Interaktywna wystawa Podróże w czasie

Całą wystawie symbolicznie towarzyszą dwie udokumentowane historycznie postaci mieszczan Třebíča, kronikarza Suchenia i kupca Calligardiego. Na dobry początek można wypróbować pracy mistrzów średniowiecznej architektury, po przyjęciu zaproszenia do średniowiecznego Třebíča a następnie obaj przewodnicy wprowadzą Cię w tajniki najróżniejszych rzemiosł tradycyjnych.

www.visittrebic.eu

Znojmo Cię zachwyci

Odkryj najciekawsze historyczne i kulturowe zabytki miasta, poddaj się urokowi zachwycającej scenerii Parku Narodowego Podyjí i ciesz się klimatem urodzajnej krainy, winnic i morawskich piwniczek winnych z lokalnymi winiarzami.

Znojmo, drugie największe miasto Moraw Południowych, w którym historię wyczuwa się na każdym kroku, szczyty się imponującym położeniem

nad rzeką Dyją. Pierwsza pisemna wzmianka o Znojmie pochodzi z XI wieku. Odkryj jego zachowany renesansowy wygląd i ważne zabytki kultury na czele z Rotundą św. Katarzyny, zabytkiem nie tylko czeskiego, ale także Europejskiego Dziedzictwa Kulturowego. Nie doszukaj się w nim jednak symbolu miasta. Ten wznosi się na wysokość 80 metrów w samym sercu zabytkowego centrum a jest nim Wieża Ratuszowa zbudowana w latach 1445–1448. Z kolei miłośnicy głębokości nie powinni pominąć zwiedzenia znojmskiego podziemia, które ze względu na swoją rozległość jest uważane za największy podziemny labirynt w Europie Środkowej. Długość jego korytarzy pod zabytkowym centrum szacuje się na 26 km a ramach jego zwiedzania dociera się na głębokość nawet 12 metrów.

Znojmo to centrum znojmskiego podobszaru uprawy winorośli. Widoczne wszędzie winnice i piwniczki winne w okolicach miasta są idealnym celem dla miłośników Sauvignonu, Rieslinga i Grüner Veltinera, typowych odmian dla znojmskiego regionu.

Miasto Znojmo ponadto razem z Parkiem Narodowym Podyjí stanowi wyjątkowe połączenie miejskiego urbanizmu z dziką, nietkniętą przyrodą. Podyjí jest najbogatszym pod względem różnorodności gatunkowej wielkopowierzchniowym Obszarem Przyrody Chronionej w Republice Czeskiej. Zgłębiaj jego piękno i wybierz się na przyjemny spacer między wyjątkowymi powierzchniami wrzosowisk, na najslynniejszą winnicę Šobes lub na jeden z licznych romantycznych punktów widokowych – Králův stolec lub Sealsfeldův kámen.

Nie jest istotne czy wyruszysz odkrywać Znojmo i jego okolicę na piechotę czy na rowerze, czeka Cię nagroda w postaci niezapomnianych widoków na cuda Regionu Znojmskiego od początku do końca Twojej podróży.

Centrum Informacji Turystycznej
ul. Obroková 10
669 02 Znojmo
+420 515 222 552
tic@znojmskableseda.cz
www.objevteznojmo.eu

Jeseník, miasto w sercu natury

Jeseník, miasto pełne zieleni i źródeł czystej wody, pyszniące się również najczystszyim powietrzem w Europie Środkowej. Ta niezwykła kompozycja bogactwa naturalnego miała wpływ na powstanie unikatowego uzdrowiska klimatycznego położonego w odległości niespełna dwóch kilometrów od miasta.

chowskiego. Czy chcesz zobaczyć Czertowe skały? Jeśli tak, wybierz się do miejsca zwanego **Czarcimi Kamieniami**, formacji skalnej słynącej z legend, o wysokości 40 metrów i długości 100 metrów, znajdującej się w odległości około 30 min spaceru od wieży widokowej Zlatý Chlum i około 3 km od miasta.

W Jeseníku nie można się nudzić nawet podczas złej pogody. Średniowieczna Twierdza Wodna położona w centrum miasta oferuje mnóstwo nauki i zabawy. Wystawy stałe poszerzą twoją wiedzę na temat tego malowniczego regionu, prezentując miejscową florę i faunę, i przybliżając wiele ciekawostek o historii tutejszego uzdrowiska. Można się również zagłębić w ciemnych kartach historii, na wystawie procesów czarownic na Jesenícku, które odbywały się tu w XVII wieku.

Nie mniej ciekawym miejscem w Jeseníku jest Katownia. Nie trzeba się bać o utratę głowy, wręcz przeciwnie. Katownia w rzeczywistości działa jak nowe Centrum Informacji polsko-czeskiej, w którym można zaczerpnąć wiele pomysłów nie tylko na wycieczki czy zakwaterowanie. Dla miłośników

historii jest przeznaczona **wystawa Księstwo Ny-skie** opisująca w interaktywny sposób wspólne historyczne dziedzictwo polsko-czeskiego pogranicza.

www.jesenik.org

Múzeum Olomouckých tvarůžkov

AW
Založeno 1876

muzeum olomouckých tvarůžků

Múzeum je venované jedinému pôvodnému českému syru. História výroby Olomouckých tvarůžkov je dlhšia ako päťsto rokov. Múzeum nájdete v Lošticiach neďaleko mesta Olomouc.

- celoročná prevádzka
- individuálne prehliadky
- interaktívne prvky
- retro kino

otvorené 7 DNI v týždni

Kontakty:
Múzeum Olomouckých tvarůžkov
Palackého 2, 789 83 Loštice
Tel.: +420 583 401 217
e-mail: awmuzeum@tvaruzky.cz

www.tvaruzky.cz

Muzeum Serków Ołomunieckich

Poświęcone jednemu oryginalnemu czeskiemu serowi, szczytującemu się ponad 500 letnią tradycją, można znaleźć w Lošticach nieopodal Ołomuńca.

- czynne przez cały rok
- zwiedzanie indywidualne
- elementy interaktywne
- retro kino

otwarte 7 DNI w tygodniu

Kontakty:
Muzeum Olomouckých tvarůžků
ul. Palackého 2, 789 83 Loštice
Tel.: +420 583 401 217
e-mail: awmuzeum@tvaruzky.cz

Centrum dla zwiedzających Nový Jičín – město kapeluszy

Interaktywna wystawa kapeluszy

Wyjątkowa wystawa jest poświęcona technologii produkcji kapeluszy, dzięki której można przeżyć aktywne zwiedzanie, poznać historię kapelusznictwa i przymierzyć prawdziwe oraz interaktywne kapelusze.
www.mestoklobouku.cz

Interaktywna wystawa Generał Laudon

Wystawa jest utrzymana w kolorystyce sugerującej środowisko wojskowe, mapuje życie wybitnego austriackiego dowódcy G. E. Laudona, który zmarł w Novém Jičíně w 1790 roku.
www.expozicelaudon.cz

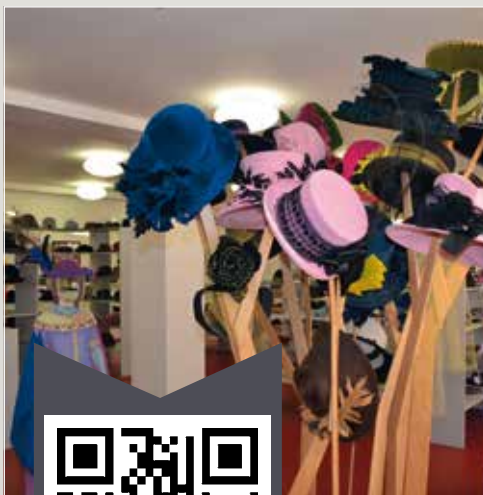
Usługi Centrum dla zwiedzających

- program wystawy dla grup integracyjnych i firmowych, warsztaty (należy zgłaszać wcześniej)
- wycieczki z przewodnikiem po mieście i parkach Nového Jičína (należy zgłaszać wcześniej)
- wypożyczalnia dysków do discgolfa i wypożyczalnia kijów nordic walking
- turystyczna informacja i promocja miasta Nový Jičín w kraju i za granicą

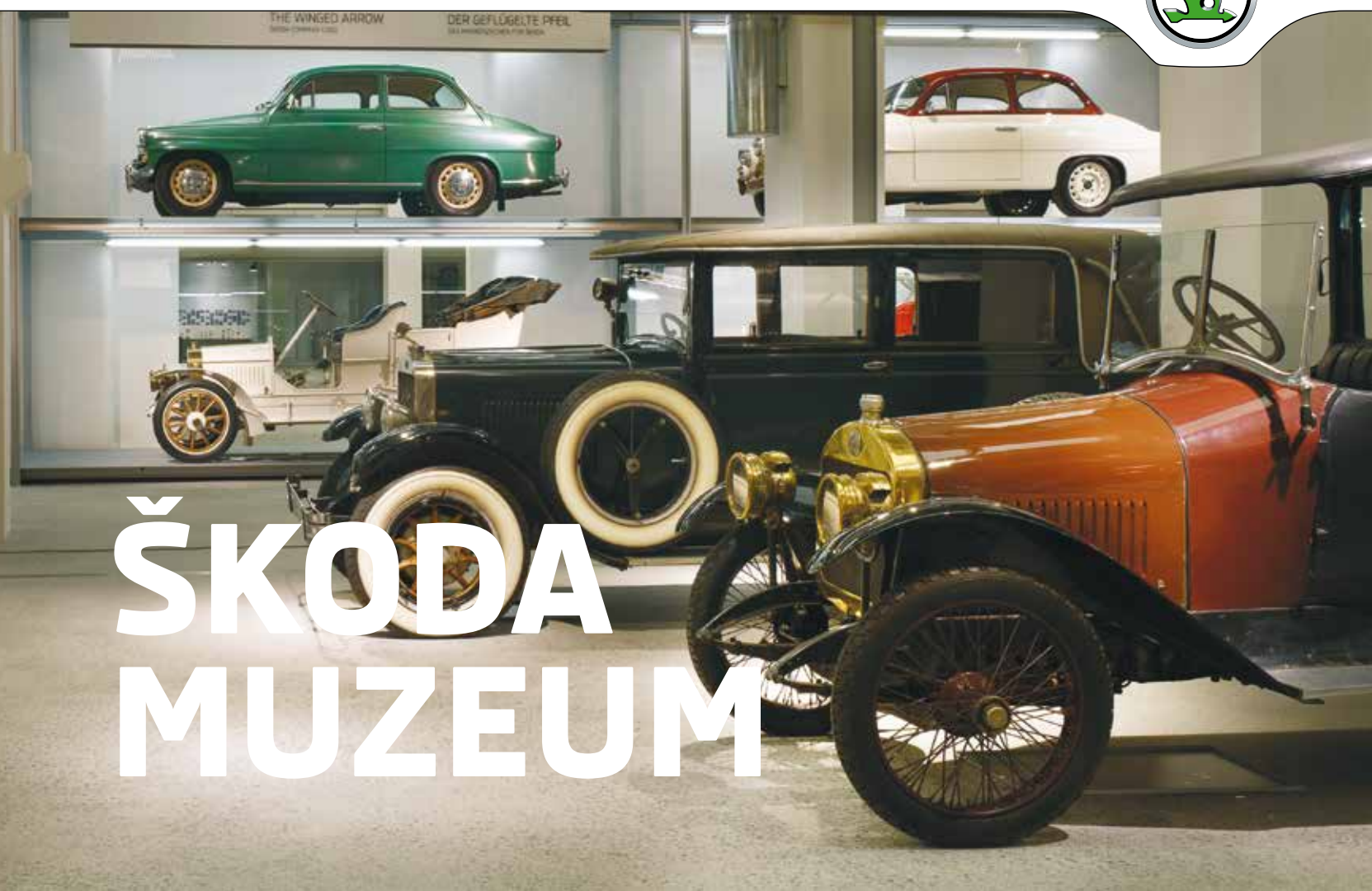
Cały budynek jest bezbarierowy i pokryty sygnałem free-wifi, jest też dostosowany dla najmniejszych gości, czynne 7 dni w tygodniu.

Najważniejsze wydarzenia w Novém Jičíně

25. 6. **Pivobraní (Piwobranie)** – IV edycja festiwalu piwa i gastronomii z ofertą ponad stu gatunków piw
2. 9. – 3. 9. **Slavnost města Nový Jičín (Obchody Města Nový Jičín)** – tradycyjne święto miasta z historyczną paradą

Centrum dla zwiedzających Nový Jičín – město kapeluszy, Masarykovo nám. 45/29, 741 01 Nový Jičín
tel.: +420 556 768 288, e-mail: icentrum@novyjicin-town.cz, www.icnj.cz, www.mestoklobouku.cz
www.expozicelaudon.cz, www.facebook.com/mestoklobouku

A photograph of the ŠKODA Museum interior. In the foreground, a classic orange and black ŠKODA car is displayed. In the background, a green ŠKODA car is mounted on a wall, and another white car is visible in a separate display case. The text 'THE WINGED ARROW' and 'DER GEFLÜGELTE PFEL' is visible above the green car.

ŠKODA MUZEUM

ŠKODA Múzeum a výrobné závody ŠKODA AUTO

Pozývame Vás do Mladej Boleslavi, iba 60 km od Prahy, na prehliadku ŠKODA Múzea aj na exkurziu do výrobných prevádzok ŠKODA AUTO.

Individuálna prehliadka múzea je možná kedykoľvek v rámci otváracjej doby, prehliadky múzea so sprievodcom, exkurzie do výrobných prevádzok ŠKODA AUTO a cudzojazyčný výklad po predchádzajúcom objednaní.

ŠKODA Muzeum i zakłady produkcyjne ŠKODA AUTO

Zapraszamy do Młoda Bolesław, zaledwie 60 km od Pragi, do zwiedzenia ŠKODA Muzeum oraz zakładów produkcyjnych ŠKODA AUTO. Zwiedzanie indywidualne muzeum jest możliwe kiedykolwiek w godzinach otwarcia, zwiedzanie muzeum z przewodnikiem, zwiedzanie zakładów produkcyjnych ŠKODA AUTO i przewodnik obcojęzyczny po uprzednim zamówieniu.

K*700
1316—2016

Když všechny cesty
vedly do Prahy

www.karlovapraha.cz

Wow ryzí emoce
Prague

Prague
City Tourism

Pražská
informační
služba

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G